هەرێمی کوردستانی عێراق
ئەنجوومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق

ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پرۆتۆکۆلەکان

١٥

بەرگی پانزدەیەم ـ ١٩٩٧

چاپی یەکەم ١٩٩٨

پێڕست :

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی دەستپێک دووشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/٩/١٥ ـــــــ ل٥

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١) دووشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/٩/١٥ ـــــــ ل١٣

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢) سێ شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/٩/٢٣ ـــــــ ل١٩

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣) پێنج شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/٩/٢٥ ـــــــ ل٦٣

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤) شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١٠/٤ ـــــــ ل١١٥

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٥) یەک شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١٠/٥ ـــــــ ل١٣٣

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٦) دووشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١٠/٦ ـــــــ ل١٧٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٧) یەک شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١٠/١٩ ـــــــ ل٢٥١

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٨) دووشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١٠/٢٠ ـــــــ ل٢٨٣

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٩) سێ شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١٠/٢١ ـــــــ ل٣٣٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٠) پێنج شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١١/٦ ـــــــ ل٣٧٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١١) شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٧/١١/٨ ـــــــ ل٤٢٧

کردووە بە یاسای ژمارە (١) راستەوخۆ لابردرێن ئەوە یەکەم. دووەم پرسیار سروشتیە ئەوانە هەردوو ئەندامی ئەنجوومەنی وەزیران بۆچی پرۆژە لەلایەن ئەنجوومەنی وەزیرانەوە نەهات؟ گەرچی مافێکی شەرعی پەرلەمانە، بەس پێویست بوو ئەنجوومەنی وەزیران پێشتر پرۆژەکە بەرزبکاتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەگەر مۆڵەت بدەی ئەڵێ (استناداً الى الفقرة الاولى والرابعة من المادة (٥٦) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ وبناءاً على ماعرضه رئيس مجلس الوزراء لاقليم كوردستان العراق قرر المجلس الوطني) پرۆژەکە لە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە هاتووە و ئەو ماددەمان هەیە کە ئەم بابەتە دەگرێتەوە کاک فرەنسۆش وابزانم ئاماژەی پێ کرد،ئەو برادەرانە بەلاوە نراون هەتاکو بریاری ئەنجوومەن دەردەچێ، فەرمووی وەک مۆڵەتێکیان پێ دراوە هەتاکو لایەنە شەرعیەکەی تەواو دەبێ، بۆیە لەبەرواری دەرچوونیەوە لەوانەیە هەندێ ماف وهەندێ بابەتی تریان هەیە لەسەریان حساب بکرێ، هەتاکو ئەنجوومەنی وەزیران ئاگای لەوە هەبوو، بۆیە لێرە دا ئەم بریارە لە بەرواری دەرچوونیەوە جێ بەجێ دەکرێ کە ئەمرۆ بریارەکە دەردەچێ.

کەواتە ئەمرۆ هەندێ ماف و بابەتی ترمان هەیە یەک لا دەکرێتەوە. برگە (٣) کێ لەگەڵە؟ سوپاستان دەکەین.. کێ لەگەڵ نییە؟ بەتێکرای دەنگ پەسەند کرا. زۆر سوپاس،ئێستاش بەگشتی وەک بریارێک دەیخەینە دەنگدانەوە .کێ لەگەڵ ئەم بریارەیە؟ .. سوپاستان دەکەین.. کێ لەگەڵ نییە؟ بەزۆرینەی دەنگ پەسەند کرا. سوپاستان دەکەین. دێینەوە سەر برگە (٦) لەبەرنامەی کار پرۆژەیەکمان هەیە کە هەموار کردنی یاسای یانەسیبی ئاوەدان کردنەوەی کوردستانە، ئێمە کاتی خۆی لەپەرلەماندا یاسایەکمان هەبوو ئیشی پێدەکرا، دیارە سەرۆکایەتی ئەنجوومەنی وەزیران پرۆژەیەکی ناردووە کە ئەو یاسایە هەموار بکرێ، ئینجا جەنابی سکرتێر ئەو پرۆژەیە دەخوێنێتەوە و پاشان دەیخەینە گفتوگۆ ودەنگدانەوە، با بفەرمووێت:

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا/ سکرتێری ئەنجوومەن:

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

رقم القرار:

تاريخ القرار:

قرار

استنادا الى احكام الفقرة (١) من المادة السادسة والخمسين من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ وبناءاً على ماعرضه مجلس الوزراء لاقليم كوردستان العراق قرر المجلس الوطني بجلسته المنعقدة بتاريخ //١٩٩٧ اصدار القانون الاتي:

قانون رقم ( ) لسنة ١٩٩٧ قانون التعديل الاول لقانون يانصيب اعمار اقليم كوردستان رقم (٧) لسنة ١٩٩٣

المادة الاولى: تعدل المادة الاولى من قانون يانصيب اعمار اقليم كوردستان رقم (٧) لسنة ١٩٩٣ وتكون كالاتي:

تشكل لجنة باسم يانصيب اعمار اقليم كوردستان العراق برئاسة وزير الاعمار والتنمية وعضوية ممثلين عن كافة وزارات الاقليم ومجلس التعليم العالي ومسؤول دائرة الاحصاء على ان لاتقل درجة كل ممثل عن مدير عام.

المادة الثانية: لايعمل بأي نص يتعارض و احكام هذا القانون.

المادة الثالثة: على الوزراء المختصين تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة الرابعة: ينفذ هذا القانون اعتباراً من تأريخ نشره في الجريدة الرسمية.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس بۆ جەنابی سکرتێر، ئێستاش ئەم پرۆژەیە دەخەینە گفتوگۆوە، جەنابی سکرتێر ڕوونکردنەوەیەکی هەیە، فەرموو.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا/ سکرتێری ئەنجوومەن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

کاتی خۆی یاسای یانصیب لە ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستان دەرچوو لیژنەیەک پێک هێنرا لەبەڕێز وەزیری ئاوەدانکردنەوە و ئەندامیەتی چەند وەزیرێکی تر بۆ ئەوەی سەرپەرشتی بکەن. ئەو هەموار کردنەی کە ئێستا هاتووە داوای ئەوە دەکات کە نوێنەرانی هەموو وەزارەتەکانی تێدا بێ زائدەن نوێنەری ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا و فەرمانگەی ژمێریاری و پلەی هەر یەکێکیان لە بەڕێوەبەری گشتی کەمتر نەبێ. ئەوەی سەرنجی ئێمەی ڕاکێشا هەر یەک تێبینی بوو: سەبارەت بە وەزارەتەکان هەموو بەڕێوەبەری گشتیان هەیە، سەبارەت بە ئەنجوومەنی خوێندنی باڵاش بەڕێوەبەری گشتی هەیە تەنها فەرمانگەی ژمێریاری بەڕێوەبەرایەتی گشتی نییە لەئاستی بەڕێوەبەرایەتیە بیکەین، بۆیە ئێمە کردمانە بەرپرسی فەرمانگەی ژمێریاری هەر ئەو ڕوونکردنەوەیە بوو ویستمان بیکەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس جەنابی سکرتێر. جا ئەگەر تێبینی هەیە، کاک د.ناسح فەرموو.

بەڕێز د. ناسح غەفوور ڕەمەزان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من هەر تێبینیم لەسەر تێبینی کاک شێروان هەبوو، وابزانم ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا بەڕێوەبەری گشتی نییە، ڕاوێژکاری خوێندنی باڵای هەیە، چونکە من خۆم ئەندامی ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا بووم کاتێ وەزیری پەروەردە بووم، ئەوکات بەڕێوەبەری گشتی نەبوو ئەگەر تازە دانرا بێ من ئاگام

لێ نییە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

بەڵێ، کاک شێروان ئەڵێ داندراوە.

بەڕێز د.ناسح غەفوور رەمەزان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەپێی یاسای ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا هەر وەک لەپەرلەمان دەرچووە بەڕێوەبەری گشتی نییە، ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا بەڕێوەبەری گشتی نەبووە، نازانم ئەگەر دانرابێ؟ چونکە بەپێی یاسا دادەنرێ. راوێژکاری خوێندنی باڵای هەیە بەڵام بەڕێوەبەری گشتی نییە، کێیە ئەو بەڕێوەبەرە گشتییە؟ باجەنابی کاک شێروان باسی بکات. من پێشنیار دەکەم بۆ ئەوەی نەبێتە گرفت، بڵێین (وعضوية ممثلين لاتقل درجة كل ممثل في الوزارات عن مدير عام)، واتا وشەی وزارات زیاد بکرێ ئەو گرفتانە چارەسەر دەبێ، ئەو کاتە هەر کەسێک دەنێرن لەئەنجوومەنی خوێندنی باڵا کێشەیەک نییە، ئینجا راوێژکار دەنێرن یان یەکێکی تر هیچ گرفت نابێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

گرفتی ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا چۆن چارە بکەین؟

بەڕێز د. ناسح غەفوور رەمەزان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەو کاتە هیچ گرفتێکی نابێ چونکە ئەوان وەزارەتن، بەڵام ئەو ئەنجوومەنە، چونکە نووسراوە ئەندام بۆ ئەوانە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

واتە بوترێ: وعضوية ممثلين عن كافة وزارات الاقليم ومجلس التعليم العالي.

بەڕێز د. ناسح غەفوور رەمەزان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

واتە نوێنەر لەوێ دێت، لە ئەنجوومەنی خوێندنی باڵاوە، چونکە لە پێشەکی وتراوە ممثلين نەک (ممثلين) یەعنی ممثلی (مجلسی تعليم عالي)، نوێنەری ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

بەڵێ دیاریان کردووە، با جەنابی وەزیر بۆمان شی بکاتەوە، کاکە شێخ فەرموو.

بەڕێز مەئمون نور محەمەد بریفکانی/وەزیری ئاوەدانکردنەوە

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لیژنەی یانەسیب سەر بە وەزارەتی ئاوەدان کردنەوە و گەشەپێدان نییە، دەزگایەکی سەربەخۆیە، کەسایەتیەکی مەعنوی خۆی هەیە واتە نوێنەری ئەوان مەرج نییە پلەی بەڕێوەبەری گشتی یان

بەڕێوەبەر بێ، تەنهــا ئەوە کـافـیــە بگوترێ نوێنەری وەزارەتەکــان، چونکە پاش دامــەزراندنی دەزگـایەکـە ،کـە هەندێک وەزارات بەوەکـیلی وەزارەت و هەندێکیـشـیـان بە بەڕێوەبەری گـشـتی بەشداریان کرد ئەوە دەمێنێـتەوە سەر دەزگـاکە، دەزگاکە دەتوانێت هەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتی تایبەتمەند دا بکات، سوپاس.

بـەڕێـز ســـــــەرۆکـی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

واتە ئێوە لاریتـان نییە بەڕێوەبەری گشـتی نەبێ تەنها نوێنەر لەوەزارەت بێ؟ باشە کە ئەو لاری نەبێ وای لێ دەکەین. دەرگای گفتوگۆ دەکەینەوە با جەنابی سکرتێر ناوەکان بنووسێ ئەوانەی کە قسە دەکەن جەنابی وەزیری ئاوەدان کردنەوە بەو سیفەتەی کە ئەو زیاتر سەرپەرشتی ئەو بابەتانە دەکـات و لاریان نیـیــە وەکـو حکومـەت. ئەم بڕگـەیەی مـاددە یەک ئەخـەینە دەنگدانەوە. کێ لەگەڵە؟..سوپاستان ئەکەین. کێ لەگەڵ نییە؟.. بە زۆرینەی دەنگ پەسەند کرا. جا ئەگەر ئەمانی تریش تەواو بکەین ،دوایی لەسەربابەتی یانەسیب دەرگای گفتوگۆ دەکەینەوە.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا/ سکرتێری ئەنجوومەن:

المادة الثانية:

لايعمل بأي نص يتغارض وأحكام هذا القرار.

بـەڕێـز ســـــــەرۆکـی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

وەکو ئەڵێن دەقێکی کارپێکراوە کەس قسەی لەسەر ئەم ماددە نییە؟ ئەیخەینە دەنگدانەوە. کێ لەگەڵە؟.. سوپاستان دەکەین. کێ لە دژە؟ ..بە زۆرینەی دەنگ پەسەند کرا.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا/ سکرتێری ئەنجوومەن:

المادة الثالثة:

على الوزراء المختصين تنفيذ احكام هذا القانون.

بـەڕێـز ســـــــەرۆکـی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

چ سەرنجێک لەسەر ئەم ماددەیە نییە؟ ئەیخەینە دەنگدانەوە. کێ لەگەڵە؟..سوپاستان دەکەین، کێ لەگەڵ نییە؟ بە زۆرینەی دەنگ پەسەند کرا. ڕۆشنە وەکو ئەڵێن.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا/ سکرتێری ئەنجوومەن:

المادة الرابعة:

ينفذ هذا القانون اعتبارا من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية.

بـەڕێـز ســـــــەرۆکـی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

چ سەرنجێک لەسەر ئەم ماددەیەوە نییـە؟ ماددەکە ئەخەینە دەنگدانەوە. کێ لەگەڵە؟..سوپاستان دەکـەین. کێ لەگەڵ نییە؟ بە زۆرینەی دەنگ پەسەند کرا. سوپاسـتان دەکـەین،ئێسـتاش بەگشـتی وەکـو هەمـوار کـردنی یاسـا ئەیخـەینە دەنگدانەوە. کێ لەگـەڵە؟..سـوپاس..کێ لەگـەڵ نییـە؟.. بەزۆرینەی دەنگ ئەم هەمـوارکردنە پەسـەند کـرا. ئەم بڕگـەیە تەواو بوو، یەک دوو برادەر دەسـتیـان

بلند کردبوو ئەیان ویست لەسەر یانەسیب بەگشتی قسەبکەن، ناوەکان نووسراوە.
د.قاسم بابفەرموێ.

بەڕێز د. قاسم محەمەد قاسم:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پرسیاری من بۆ جەنابی وەزیر بوو لەسەر بڕیارەکە، ئەگەر زەحمەت نەبێ توزێک هۆی پێویستی ئەم هەمواركردنەمان بۆ روون بكەنەوە، چونكە بە حوكمی یاسا ئەو بەرپرسیارە هەرچەندە دەنگدان لەسەری كراوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:
کاک ئەمین مەولود با بفەرموێ.

بەڕێز ئەمین مەولود:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەراستی من دوو سەرنجم هەبوو لەسەر یاسایەکە، یەکەمیان هۆکاری پێویست بۆ ئەو هەمواركردنە چی بوو؟ هۆکاری پێویست نەهاتبوو. دووهەمین یانەسیبەکە تایبەتە بە وەزارەتێکی تایبەتەوە بۆچی هەموو وەزارەتەکان بەشداری تێدا بکەن؟ وەک باوە یانەسیب دەستەیەک هەڵدەبژێرێت سەرپەرشتی ئەو یانسیبە ئەکات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:
جەنابی وەزیر با لای خۆیەوە ئەوسەرنجانە تۆمار بکات. کاک ئیبراهیم با بفەرموێت.

بەڕێز ئیبراهیم سەعید محەمەد:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە راستیدا ئێمە هەندێ پرسیارمان هەبوو لەسەر یانەسیب بەشێوەیەکی گشتی. پلیت زۆر فرۆشرا، راش کێشرا وپاداشتیش بەخشرا، بەلام وابزانم پارەش مابووەوە . ئەو پارەیە ئاوەدان کاری پێکرا؟ یان چی بەسەر هات؟ ئەو داوایە لە جەنابی وەزیر دەکەم، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:
کاک شێخ یەحیا بەرزنجی با بفەرموێت.

بەڕێز یەحیا عەبدولکەریم بەرزنجی:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو تێبینیەی کە کاک ئیبراهیم هەیەتی لەسەر باری ئەو مەبلەغەی لە سەردەمی کابینەی دوودا، بابلێین یانەسیب راکێشراوە مەبلەغی (٨٠٠)هەزار دینار لە بازاڕدا قازانجی بوو.

دەبوایە لە کابینەی سێیەمیشدا یانەسیب دووبارە بکرابایەوەو رابکێشرابایە. نازانین لە ماوەی ئەم ساڵەدا بۆ نەکرا؟ ئەکرێت یا نا؟.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس کاک شێخ، با جەنابی وەزیر بەڕێز شێخ مەئمون بفەرموێت.

بەڕێز مەئمون نور محەممەد بریفکانی/وەزیری ئاوەدانکردنەوە

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی کە د.قاسم و کاک ئەمین مولود وتیان دەربارەی هۆکاری پێویست، وەکو من عەرزم کردن ئەو یانەسیبە تەنیا سەر بە وەزارەتی ئاوەدانکردنەوە نییە، چونکە پارەی یانەسیب دابەش دەکەین، جا بە گوێرەی پێویستی ، بۆ نموونە: لەوانەیە وەزارەتی ئیشغال بێت، وەزارەتی کشتوکاڵ بێت یان وەزارەتەکانی ترین، لەبەر ئەوە پێشنیار دەکەین کە هەموو لایەنەکان بەشدارین، چونکە ئەو پارانە وەزارەت دیاری کردووە . ئەوەی کاک ابراهیم وکاک شێخ یحیی وتیان سەبارەت بەوە لە کابینەی دووەم دەربارەی یانەسیب لە راستیدا تاقیکردنەوەیەک هەبوو، هەر چەندە تاقیکردنەوەیەکی سەرەتایی بوو، بەڵام زۆر بلیت دابەش کرا بەسەر فەرمانگەکانی حکومەت وبەسەر هاوولاتیانیشدا وەکو شێخ یحیا گوتی، کە نزیکەی (٨٠٠)هەزار ئەوە دەرچوو کە تەرخان بکرێت بۆ پرۆژەکان. لەوکاتەدا ئەو پارەیەش هەمووی بۆ چاککردنەوەی قوتابخانەکانی ناو هەولێر تەرخان کرا . بەڵام نەک هەر تەنها ئەو (٨٠٠)هەزار دینارە. بەڵکو چەندین بڕە پارەی ئەوها تاکو ئێستا بەئاشکرا بزر بووە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس کاکە شێخ، سوپاس بۆ برادەران بۆ ئەو بەشداری کردنانەیان، سوپاس بۆ جەنابی وەزیری ئاوەدانکردنەوە و گەشەپێدان. خاڵێکی ترمان هەیە وەک پرۆژەی یاسای راگرتنی دووبارە تۆمارکردنەوە لە هەرێمی کوردستانی عێراقدا، پرۆژەی یاسای رێنەدان بە دادگاکان بۆ سەیرکردنی (پابەندییەکانی)ـ (التزامات)ەکانی میری لە پێش ١٩٩٦/٨/٣١دا. ئەگەر برایانی لیژنەی یاسا کەرە مکەنە ئێرە، وابزانم وا پێک هاتوون لەگەڵ جەنابی سکرتێردا، جەنابی سکرتێر پرۆژەکە ئەخوێنێتەوە ولیژنەی یاساش رای خۆیان دەرئەبڕن، پاشان دەرگای گفتوگۆکردن دەکرێتەوە.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا/ سکرتێری ئەنجومەن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێستاش پرۆژەی ئەنجومەنی وەزیران دەخوێنمەوە.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێمواپە بۆ ئەو خاڵە دەبوایە داوا لە ئەنجومەنی وەزیران بکرێت، کەوا بێن بۆ ئێرە و گفتوگۆی لەسەر بکەن، چونکە هەندێ شت ئەوان کردویانە، بۆیە حەق وابوو نوێنەرێکی راسپێردراوی ئەوان